A°. 1836. N°. 148.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 8 December.

FRANKFORT, den 5den December.

Uit Napels wordt den 12den November het volgende geschreven: Laatstleden Zondag (20) 's morgens om 8 uur is hier eene vrij sterke aardbeving waargenomen, die echter geene verdere nadeelige gevolgen heeft gehad; de schok was naar den kant van Basso di Monte het sterkste; in den daarop volgenden nacht heten zich inwendig in den Vesuvius sterke donderslagen hooren. Het weder is zeer stormachtig; en menigvuldige onweders trekken over de golf. In denzelfden nacht van Zondag op Maandag, is er zeer veel sneeuw gevallen, welke op de omliggende bergen, den Vesuvius, de Monte S. Angelo, tot diep naar beneden in groote massa's is liggen gebleven.

— In den staat der cholera te Napels is, volgens de laatst medegedeelde opgaven, weinig of geen verandering. Vier Engelsche geneeslieeren te Napels hebben op zich genomen om de armen kosteloos te bedienen en van geneesmiddelen te voorzien. Zij hebben reeds vele zeer gelukkige genezingen bevorderd. Men mag zich over deze menschlievende daad dubbel verheugen in een land, waar de geneesheeren niet alleen hunne hulp aan de zieken weigeren, maar zich gedeeltelijk ook geheel van de plaats des gevaars verwijderen.

— Bij gelegenheid der onderscheiding, welke den baanderheer *Muller*, te Zug, onlangs van Zijne Majesteit den Koning der Franschen is te beurt gevallen, leest men het volgende in de Algemeene Zwitsersche Courant: „Toen *Lodewijk Philippus van Orleans*, tijdens het revolutionaire schrikbewind in Frankrijk, de vlugt naar Zwitserland had genomen, en ook hier de nieuwe republiek haren magtigen arm naar hem uitstrekte, had hij, om verder te gaan, eene reispas noodig. Den heer *Muller* te Zug, die hem zeer gastvrij ontvangen had, gelukte het, er hem eene te bezorgen. Veertig jaren zijn er sedert verloopen, en de geachte *Philippus van Orleans* is Koning der Franschen. Op het toppunt van aardsche magt herinnert hij zich den eenvoudigen man, die hem voor zoo langen tijd in de dagen des ongeluks en der verbanning deze dienst bewees. Hij geeft aan zijnen gezant in Zwitserland last om te onderzoeken, of de man, die thans hoog bejaard moest zijn, nog leeft, in welk geval hij wenschte hem een blijk zijner Koninklijke welwillendheid te geven. De nasporingen van den gezant waren niet vruchteloos. De heer *Muller* leeft nog. Het is de eerwaardige baanderheer van Zug. Door den hertog *van Montebello* schriftelijk uitgenoodigd, om een gunstbewijs van den Koning te vragen, antwoordde de grijsaard in ongekunstelde bewoordingen, dat hij de lotgevallen van zijnen voormaligen gast met opmerkzaamheid had gadegeslagen en zich over zijn geluk in stilte had verheugd; dat hij zelf, ofschoon niet vermogend, nogtans te vreden en gelukkig te midden van zijn gezin leefde, en derhalve niet in het geval was van iets van den Koning te verlangen, maar zich genoegzaam door de gunstige herinnering van Zijne Majesteit beloond achtte. Deze brief zond de gezant, met eene Fransche vertaling, naar de Tuilerien. Toen *Lodewijk Philippus* denzelven gelezen had, nam hij, gevoerd, eenen zijner adjudanten, het kruis van het legioen van eer van de borst, legde het in eene, met zijne beeldtenis versierde kostbare snuifdoos, en zond ze naar Zwitserland, om den heer *Muller* te worden overhandigd.

— De Paus heeft, in het consistorie van den 21sten November, eene aanspraak gedaan, betreffende wijlen den Koning *Antoon* van Saksen. De vroomheid van dezen vorst wordt daarbij geroemd. Hij was een standvastig vereerder van God, waartoe hij zich inzonderheid versterkte door de vaste gewoonte, om tweemaal daags, zes en vijftig jaren lang, het onbloedig offer bij te wonen; hij muntte uit door zijne vlijtige zorg, om de vergiffenis zijner zonden door de deelneming aan den genadeschat van de kerk te verwerven; maar daarbij verflaauwde niet zijn ijver, om het ligchaam te kastijden en onder dienstbaarheid te houden, blijkbaar niet alleen uit de naauwgezette waarneming der vaste tot in den hoogsten ouderdom, maar ook uit eene nog scherpere, vrijwillig op zich genomene boetedoening, waarmede hij schier tot den laatsten dag zijns levens voortging. „Ongaarne," zoo vervolgt Zijne Heiligheid, „mag de vlek niet verborgen worden, waarmede hij, tot ons innig leedwezen, deze zoo luisterijke deugd bezoedelde. Wij meenen het besluit, dat hij onvoorzigtiger wijs onderteekende, en door dezen heiligen stoel afgekeurd werd. Doch men mag het daarvoor houden, dat hij hierin niet door verkeerdheid des gemoeds gezondigd heeft, maar alleen door menschelijke dwaling gevallen is, daar hij overigens een man was, van wiens zuiver geloof en trouwe verkleefdheid aan de geboden en leerstellingen der katholijke kerk wij duidelijke bewijzen hadden, terwijl ons bovendien bekend is, dat hij wegens deze handeling met zich zelven zoo ontevreden was, dat men van hem in waarheid zeggen kan, hetgeen de heilige *Ambrosius* van *Theodosius* schrijft, dat er naderhand geen dag is vergaan, waarop hem deze dwaling niet berouwd heeft."

LONDEN, den 3den December.

In deze hoofdstad wordt, naar men verneemt, onverwijld de zoon van den tegenwoordigen Spaanschen minister van financien, den heer *Mendizabal*, belast met eene gewigtige geheime zending, verwacht.

Het op den 12den Januarij aanstaande door de hoogeschool te Glasgow, ter inhuldiging van derzelver nieuw gekozen lord rector, sir *R. Peel*, te geven luistervolle maal, zal, behalve door eene overgroote menigte van aanzienlijke personen, allerwaarschijnlijkst ook door den hertog *van Wellington* en lord *Lyndhurst*, sir *R. Peels* staatkundige vrienden, bijgewoond worden.

De nieuwelings gedane inschrijving door Mr. *O'Connells* vrienden en aanhangers in deze hoofdstad en elders, ten einde hem schadeloos te stellen voor de door hem onlangs vruchteloos aangewende kosten en pogingen, om nog langer in het parlement als een van de vertegenwoordigers van Dublin te verschijnen, heeft werkelijk aan dien volksmenner nog het montant van 8489 p. st. 15 sh. 2 ds. opgebragt, hetwelk hem den 28sten der vorige maand door het parlementslid *J. Hume* toe gezonden is.

Uit de particuliere berigten uit New-York, loopende tot den 8sten November, blijkt, dat de handelszaken er zich zeer begonnen te verlevendigen, en het geldgebrek ook afnemende was; in plaats van 3, werden nog maar 2 en 1½ pCt. intrest in de maand gevraagd.

PARIJS, den 4den December.

Een der dagbladen behelst de volgende opgaaf van den stand der partijen in de tegenwoordige Fransche Kamer der afgevaardigden. De Kamer bestaat uit 452 leden; bij belangrijke zaken denkt men, dat het getal aanwezigen tot 412 of 420 zal kunnen klimmen, die alsdan alden zullen verdeeld zijn: de heer *Guizot*, aan het hoofd der doctrinaire partij, heeft eigenlijk niet meer dan 55 of 60 persoonlijke vrienden; maar het ministerie kan ook nog rekenen op hetgeen men het regter centrum noemt, sterk 40 leden; voorts op de partij *Jaqueminot*, in het centrum, sterk 70 leden; en eindelijk op nog eenige leden, die het ministerie door zijnen invloed zal kunnen winnen; te zamen 200. De oppositie, zal uit de volgende bestanddeelen zamengesteld zijn. Uiterst linkerzijde (republikeinsch gezinde partij, onder bestuur van de heeren *Dupont de l'Eure* en *Garnier Pagès*) 30; linkerzijde die voor het behoud van het tegenwoordig Koninklijk stamhuis is (*Odillon-Barrot*), 50; derde partij (*Dupin*) 80; de nabijkomende partij *Ganneron*, 30; te zamen 190. Het verschil tusschen meerderheid en minderheid zal dus maar 10 of 20 zijn. Dan komen de aanhangers van de oude *Bourbons* ten getalle van 21. Deze zullen dus in verscheidene gevallen de meerderheid naar de eene of andere zijde kunnen doen overslaan.

— Een ander dagblad meldt, dat er door de jongste voorvallen in Portugal, eene zekere spanning tusschen de Engelsche en Fransche kabinetten is ontstaan. Van de zijde van het Engelsche kabinet zou beweerd worden, dat de Fransche scheepsmagt, welke zich bij Lissabon bevond, in last zou gehad hebben, om met de Engelsche mede te werken, ten einde het herstel van de constitutie van don *Pedro* in Portugal te bevorderen; en van de zijde van het Fransche kabinet, dat die scheepsmagt er slechts was heengezonden, om de koningin des noods te beschermen.

— De ministerieele bladen behelzen de volgende tijdingen uit Spanje: *Bayonne*, 4 *December*. Volgens rapport van *Villeréal* (den opperbevelhebber der Carlisten), is het gevecht van den 27sten van weinig belang geweest; maar *Espartero* heeft de brug, welke naar Bilbao leidt, niet kunnen meester worden. Het Augustijner klooster is echter in zijne zetting veroverd. *Espartero* heeft den 28sten de brug weder willen aanvallen, maar hij is teruggedreven. De stad is den 29sten ongerust, maar heeft zich niet willen overgeven. 's Ochtends vroeg heeft het schieten aan.

Particulieren berigten, dat de bezetting van het Augustijner Kloos-

door de Carlisten is over de kling gejaagd, met uitzondering van 70 man, aan wie lijfsbehoud is geschonken.

— Volgens een bericht uit Afrika, met de telegraaf van Toulon ontvangen, dacht men, dat de Fransche armee, welke tegen Constantine oprukt, den 19den November die stad zou hebben ingenomen.

's GRAVENHAGE, den 6den December.

Heden is de 44ste verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje met de gewone plegtigheden, het uitsteken van vlaggen van bijzondere en openbare gebouwen, het bespelen van het klokkenspel, het houden eener groote parade door de bezetting der stad, enz., gevierd geworden. Bij Z. K. H. den Kroonprins is er groot gala-dejeuner, en ten hove groot gala-diner gehouden.

— De centrale afdeeling van de Tweede kamer der Staten-Generaal, heeft heden eene conferentie, ten aanzien der begrootingswetten, met Z. Exc. den Minister van Financien gehouden.

In derzelver zitting van gisteren zijn ontvangen en worden gelezen twee koninklijke besluiten, gedagteekend van den 1sten dezer, waarbij graaf *Schimmelpenninck* eervol wordt ontslagen als secretaris van staat en benoemd tot minister van staat; baron *van Doorn van West-Cappellen*, tot dusverre minister van binnenlandsche zaken, tot secretaris van staat wordt aangesteld; terwijl eindelijk, de luit. gen. baron *de Kock* tot minister van binnenlandsche zaken wordt benoemd. — Aangenomen voor kennisgeving.

De Voorzitter zegt, overeenkomstig art. 13 van het reglement van orde der kamer, een voorstel van den heer *van Reenen* ontvangen te hebben, tot welks voordragt hij aan dat lid het woord verleent.

— De heer *van Reenen* doet thans een voorstel, strekkende, om, ten einde de moeijelijkheden voor te komen, welke de belastingschuldigen wegens het mobilair ondervinden, wanneer zij schatting daarvan vragen, te bepalen: 1o. dat alleen de stoffering, dat zijn de meubelen, welke tot gebruik of sieraad van gebouwen verstrekken, of andere gedeelten van het gebruikt wordende perceel dienen, zullen worden geschat; 2o. dat van rijtuigen de belasting afzonderlijk zal worden betaald, volgens derzelver waarde; 3o. dat het echter den belastingschuldigen zal blijven vrijstaan, om specifieke schatting van alle zijne mobiliaire goederen, die volgens de bestaande wet in de belasting vallen, te vragen; doch dat hij, in dit geval, dit uitdrukkelijk in het beschrijvingsbiljet moet vermelden; alle de voorwerpen duidelijk en naauwkeurig aan de schatters moet aanwijzen; en dat eindelijk, indien het, binnen het jaar na de schatting, blijkt, dat hij iets verzwegen, of achtergehouden heeft, door hem eene boete zal verbeurd worden, gelijkstaande met tienmaal de waarde van het aan de belasting ontrokken voorwerp.

Als aanleiding tot dit voorstel wordt door den heer *van Reenen* opgegeven, dat uit de antwoorden der regering, op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer tegen de begrootingswetten voor den jare 1837 gemaakt zijn, gebleken is, dat de regering voor als nog het oogenblik niet geschikt acht, om eenige wijzigingen in de wet op het personeel te brengen, noch de noodzakelijkheid daarvan kan inzien; dat zij zich echter heeft voorbehouden om later eene voordragt tot herziening der wet op het personeel aan te bieden; dat die inmiddels voorzeker niet schijnt te zullen plaats hebben; dat hij het dagelijks hulpmiddel noodzakelijk oordeelt, het onderwerp, taxatien van het mobilair, op eene wettelijke wijze te regelen; dat toch de ministeriele aanschrijvingen, welke in dat jaar dienaangaande zijn uitgevaardigd, tot zijns inziens billijke bezwaren hebben aanleiding gegeven; dat tot het uit de weg ruiming derzelve, het door hem ingediend ontwerp strekken kan, — welke voorloopige aanvulling der wet aan eene toekomstige herziening der geheele wet niet schadelijk zal wezen, en de heffing der belasting naar den vierden grondslag zal vergemakkelijken.

— Het ontwerp, met de daarbij gevoegde memorie van toelichting, zullen worden gedrukt en naar de afdeelingen worden verzonden.

— Is ingekomen een verzoekschrift van *J. Unneken* en andere veehouders te Wildervank, (provincie Groningen,) die eenige veranderingen in de wet op den turf verzoeken. Hetzelve wordt aan de commissie verzonden, die verslag doet:

Bij monde van den heer *Verwij-Meijer* onder anderen:

1o. Op het adres van den heer *Kamphuizen*, te Amsterdam, waarin hij herinnert aan vroeger door hem ingediende requesten waarbij hij tevens eene brochure over een nieuw ontworpen plan van geldmiddelen, en de amortisatie der schuld, overlegt. Hij stelt voor, dat er een belasting van 6 pCt. tot 25 pCt. op de buitenlandsche producten en manufacturen, en op alle voorwerpen van weelde, zou worden gelegd; dat alle de belastingen op de eerste levensbehoeften met de helft zou worden verminderd; dat de zoogenaamde windhandel, zoo in papier als op elke andere wijze, benevens de contracten op tijd, aan een proportioneel zegelregt, als ook aan een aditioneel regt zouden worden onderworpen; dat er missen of jaarmarkten, gelijk buiten 's lands, in ons rijk zouden worden ingesteld, enz. Daar sommige der door den requestrant voorgedragene aanmerkingen, bij de behandeling der begrootingswetten, in overweging konden worden genomen, zoo wordt door de commissie voorgesteld, en door de kamer besloten, dit stuk ter griffie neder te leggen.

2o. Op een verzoekschrift van *M. van Eijk*, eigenaar van een korenmolen te Gouda, die zich beklaagt dat zijn aanslag zoowel in het patent als in de grondbelasting schrikkelijk verhoogd is, van 1829 tot 1830 heeft zijn patent *f* 12-86 beloopen, doch sedert 1830 is hetzelve wel twee malen die som gestegen, en beloopt het, voor het loopend jaar, *f* 36,28. Sedert 1820 had zijne grondbelasting *f* 20,80 beloopen; doch sedert het jaar 1830 was dezelve tot *f* 139,80 geklommen. Voor 1836 heeft dezelve *f* 123,05 bedragen, hetgeen eene verhooging van 6 tot 7 malen het kapitaal oplevert. Uit dit een en ander trekt de requestrant het gevolg, dat de koren-molenaars veel van de nieuwe drukkende belastingen te lijden hebben, en dat, indien er eenige stand op ondersteuning aanspraak zou mogen maken, het zeker de korenmolenaars zijn. Nedergelegd ter griffie.

3o. Op een brief van den kolonel *Gustafson*, die zich beklaagt, dat zijne aan de Kamer ingezonden verzoekschriften zoo weinig ingang gevonden hebben, en dat hij sommige derzelve ongeopend heeft terug ontvangen, ofschoon hij het bewijs van de behoorlijke afzending der brieven overlegt. Hoezeer de commissie haar leedwezen over het gebeurde betuigt, zoo stelt zij echter voor, om op dit stuk een gelijk besluit, als in het voorgaande jaar, te nemen, namelijk over te gaan tot de orde van den dag. — Daartoe wordt besloten.

Bij monde van den heer *Rinkes*:

Op een verzoekschrift van *H. Cock*, leeraar, benevens diakenen en ouderlingen van de zoogenaamde Christelijk Gereformeerde Kerk aan de Smilde, welke aan de Kamer verzoeken een smeekschrift van de afgescheidenen van Groningen en Drenthe, aan den Koning, waarvan een gedrukt afschrift wordt overgelegd, te ondersteunen in dat smeekschrift wordt op het verwerven van algeheele vrijheid van eeredienst aangedrongen, die, naar zij meenen, hun, volgens de wetten van den staat toekomt. Zij hopen, dat hun smeekschrift ingang zal vinden en hunne vurige wenschen zullen worden verhoord, opdat, zeggen zij, het vaderland, gelijk weleer, het land der vrijheid moge wezen. Requestranten dringen in dit stuk op de bijeenroeping eener nationale sijnode aan; ten einde deze de onenigheden, welke in de kerk ontstaan zijn, zou kunnen beslechten. De commissie, daarlatende de wettigheid van het kerkbestuur van de Smilde, ziet in het stuk geen eigenlijk verzoek uitgedrukt, en stelt derhalve voor hetzelve als een gelei-brief tot het gedrukte smeekschrift, dat in de boekerij kan worden geplaatst, te beschouwen. — De kamer vereenigt zich met dit voorstel.

Behalve dit gedrukt smeekschrift, zullen nog in de boekerij der kamer worden geplaatst twee ingekomen werken, waarvan aan de kamer hulde gedaan is, als: 1o. *Proeve van beschouwing over het Staatsregt, bijzonder zoo veel ons Vaderland betreft*, door Mr. *J. J. van Hees van Berkel*, advocaat te 's Gravenhage; en 2o. het 3de en 4de deel van de verzameling van officiele rapporten, wegens den oorlog op Java gedurende 1825 — tot 1830, door den kolonel *Nahuys*.

De vergadering wordt tot nadere bijeenroeping gescheiden.

ARNHEM den 7den December.

Het water in de rivieren is sedert eenige dagen sterk gewassen en heeft heden dien hoogen stand bereikt, dat de ambtenaren van den waterstaat naar de bepaalde plaatsen voor de rivier-correspondentie staan te vertrekken.

— Onder de merkwaardige bewaringen behoort, dat, terwijl de wind-koren-molen te Groenlo, bij den storm van den 29sten November, door den vang liep en eindelijk instortte, de molenaarsknecht, die zich boven in dien molen bevond, bij den val niet in het minste is gekwetst.

AMSTERDAM, den 6den December.

Beurs van den 5 December.

Uit Spanje ontbreken ons heden nadere tijdingen; men heeft alleen met verwondering gezien dat de Spaansche ambassadeur bekend maakt de intrekking der Ardoins coupons tegen schatkistbiljetten nog eenigen tijd te mogen uitstellen, uit hoofde van tijdgebrek. Op den koers der Spaansche schuldbrieven heeft dit weinig invloed uitgeoefend, vermits daarin alle speculat e-geest uitgedoofd is.

Onze binnenlandsche Effecten bijna onveranderd. Het geld op pregnante was heden meer gezocht dan de vorige week.

Fluctuarien der prijzen

Holland, 2½ pCt. 52⅝, 1/16 eenige postjes omgezet, 5 pCt. 99⅜ aanmerkelijk, later tot 99 7/16 gedaan, bij zeer geringen omzet; kansbiljetten 21/16, 1/16; in beide sijndaags onbeduidendvallende 1½ pCt. bindi aa 93⅜; drie 6½ pCt. à 75 afgegeven, onder welke handelmaatschappij prijshoudend 177 ½.

Spanje. Ardoins openden 18⅜, ¾, stegen weder tot 18¾ en bleven op deze hoogte met eenigen omzet; groote stukken 18¼, ⅜, ½ afgegeven; van Passive is iets à 6½, en van Fransche uitgestelde à 8⅛ gedaan.

Rusland. Oude Russen 102 3/4, 7/8; nieuwe 102⅞; Russen van 1831 en 1833 zijn à 9 15/16, 5/16 afgegeven; Roebels 6¼ verhandeld.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 98⅞, 99; bij kleine partijtjes afgegeven; 2½ pCt. Weenerbank bij *Goll* zijn à 99⅝ in kleine partijtjes verhandeld. Van *Fransche* 3 pCt. fondsen zijn nog al bedruidende partijen à 79⅜ en 80 omgezet.

Beurs van den 6 December.

Het gerucht van de overgaaf van Bilbao heeft heden weder sterk geloopen; doch wordt daaraan zeer weinig geloof geslecht, doordien hetzelve reeds zoo dikwijls omtrent bevonden is.

Uit Madrid is weinig nieuws. Het bestaan de wet stellen van don *Carlos* is bij de Cortes doorgegaan; doch heeft weinig indruk gemaakt. De handel in Spaansche fondsen was heden weder niet beduidend en de koersen bleven bijna geheel als gisteren.

In onze binnenlandsche effecten zeer weinig affaire; de koersen bij na geheel onveranderd; alleen oude aandeelen handel-maatschappij zeer gewild.

Blijvende prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 52⅛; 5 pCt. 99⅝ à ⅞; kanbiljetten 21⅞, 4½ sijndeaat 93⅝, ⅜ ditto 3⅝, 74⅞ à ⅛; oude aandeelen handelmaatschappij aanvankelijk 177, op het eind 178½ gebleven.

Spanje. Ardoins 18⅜, ⅞; groote stukken 18⅛ ⅜ en ½ gedaan, Passive 6¼; Fransche uitgestelde 8 in weinige posties afgegeven.

Rusland. Oude Russen 102⅜; nieuwe 102⅞; Russen van 1831 en 1833 zijn à 94⅞ en roebels à 63¾ verhandeld.

Mengelwerk.

Redezing der bedenkingen van de Tweede Kamer op het budjet.

(Vervolg van N°. 145.)

De vermeerdering of vermindering van het getal leden van de algemeene rekenkamer kan van veel invloed wezen op de rigtige waarneming van de belangen van het land, wanneer namelijk de keuze der leden valt op personen, die bij arbeidzamen ijver ook de noodige kunde voegen, en die genoegzaam doordrongen zijn van al het gewigtige hunner betrekking, om vol te houden en met alle noodige accuratesse niet alleen de cijfers op te tellen, maar de gedane uitgaven met de wetten te controleren; anders zou de algemeene rekenkamer niet van dat nut wezen voor het land, dat zij zou kunnen stichten. — Komt de post van drie ten gunste voor de invoering der regterlijke organisatie: die post, als zoodanig, heeft genoegen gegeven; men zag met belangstelling het voornemen, om ten laatste den ongelukkigen, zoo slecht op de natie werkenden provisoiren staat van het regtswezen op te heffen: maar de vraag was: *»meent men het wel met die invoering der organisatie?"* Dit ligt met ronde woorden uitgedrukt, als men den post maar *pro memoria* verlangd gesteld te zien. En wat is dat *pro memoria?* dat er niets van komt; dat er niets voor uitgegeven moet worden. Inderdaad is die organisatie nog vet te zoeken; want de commissie voor de wetboeken draalt hijster lang met het voorthrengen van haren arbeid van herziening van de wetten der burgerlijke regtspleging en van aanvulling der strafwetten; dus is het zeer ligt mogelijk, zoo het zelfs niet al meer en meer waarschijnlijk wordt, dat *de hoop* der regering, dat die wetten *nog tijdig* genoeg aan de vergadering mogten worden ingediend, zal verdwijnen, en dat de zaak weer voor een jaar wordt uitgesteld. Intusschen is het niet wel uit te drukken, hoe men die handelwijze, opzigtens een zoo aanzienlijk gedeelte der natie, als de regterlijke ambtenaren uitmaken, moet kwalificeren, daar boven dien de natie zelve waarlijk wel zal mogen verlangen, — om geen ander woord te bezigen, — dat haar die waarborgen voor hare eer, voor haar leven, voor hare veiligheid en vrijheid, en voor de onschendbaarheid van hare eigendommen ten laatste [illegible] eene lange reeks van jaren heeft verwacht. Daar is nu een geschil ontstaan, wie de kosten der lokalen dragen moest, die naar de nieuwe behoeften zullen moeten aangeschaft worden. — Dit kon bijna geene vraag zijn; die kosten van lokalen en inrigting, moesten vallen ten laste der provincien; en zoo heeft men het ook begrepen. Zouden, zoals anderen, de Staten van *Gelderland* wel eene premie hebben uitgeloofd voor het bouwen van een *Provinciaal Geregtshof*, dat eene aanzienlijke som zou mogen kosten, indien die Staten niet begrepen hadden, dat die bouw uit hare eigene kas zou moeten betaald worden? Heeft dat zelfde niet plaats met de geautoriseerde leening, die voor *Utrecht* verleend is? En zou het dan niet billijk zijn, dat, waar de onderscheidene provincien het voordeel en de eer genieten der provinciale hoven, en de voornaamste steden het voorregt van den zetel der regtbanken te bevatten, — dat daarentegen de kosten der hoven en regtbanken ook ten hunne laste vervallen? Maar, de hooge raad, dat is wat anders! Neen, dat is niet wat anders. De vestiging van den zetel van den hoogen raad in de residentie is eene gunst, die aan *'s Gravenhage* is ten deel gevallen; en het baart verwondering, dat de regering van die stad, die reeds zoo rijk is in het bezit van de voornaamste instellingen van het land, niet reeds van overlang heeft aangeboden, om daartoe een lokaal in te ruimen en daarvoor in gereedheid te brengen. Daar toch wordt het traktement verteerd; daar toch leven al die ambtenaren, en dat verhoogt het verkeer; en als men er de voordeelen van geniet, zoo als het altijd is beschouwd geworden, dan vallen de lasten toe. De eigenaar heeft, en even zoo de vrucht-gebruiker, niet slechts de voordeelen, maar ook de lasten. De aanvraag om gelden voor lokalen is alzoo niet toe te staan, [illegible] de zaken goed inziet, zal het ook niet in dat gevoelen deelen. —

De door dit dagblad gemaakte observatien over buitenlandsche zendingen schijnen opgemerkt te zijn geworden, alhaas schijnen zij gegrond gevonden te worden te zijn, want men hervindt dezelve in de aanmerkingen der Tweede Kamer.

Wat betreft het onderwijs, is het wel opmerkenswaardig, dat er maar één stem is over dit reglementeren der natie bij organieke besluiten: dit is thans voor het onderwijs, en zoo was het ook voor de conflicten, nadat vooraf de wet op de conflicten is ingetrokken geworden, en zekere wet van de maand Maart 1818, die de edele [illegible]MORP voor zeer verderfelijk voor de vrijheid der volken houdt, en die, tot verwondering van velen, is aangenomen, voor alle volgende besluiten, welke ook de inhoud en aard daarvan zijn mag, gehoorzaamheid beveelt, en voor ongehoorzaamheid boete en gevangenis uitspreekt. Maar als de organisatie der regterlijke magt eens daar is, dan is het te hopen, dat het gouvernement die besluiten en wetten door de vertegenwoordigers zal doen veranderen, en ook voor volgende tijden duurzame waarborgen voor de vrijheid schenken zal aan eene natie, die getoond heeft wat vrijheid op prijs te weten stellen. —

De voorkomende aanmerkingen op de wetten op het personeel en op de registratie zijn reeds meermalen, ook door dit dagblad, opgenomen, zoodat het niet noodig is, daarop weer terug te komen. Wat geschreven is in de aanmerkingen der Tweede Kamer over de jagtwet is grotendeels waar, maar dat komt, omdat die wet met sommige besluiten van 1813, even de beperkende regten, die onder het Fransch bewind afgeschaft waren, en die nooit hadden behooren hersteld te worden, somtijds wel eens stijfjes kan weeren, waarbij dan het eigendoms-regt van degenen, die niet jouisseren van het privilegie der heerlijke regten, benadeeld wordt, en niet genoeg is gewaarborgd voor het volledig regt van eigendom, dat het burgerlijk wetboek daaraan toekent.

Accijns op den Turf.

In de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is het gouvernement opmerkzaam gemaakt op de sluikerij ter zake van de steenkolen.

Men meent, dat die belasting niets noemenswaardig zoudeert.

Men is van oordeel, dat deze sluikerij zeer in het nadeel van het inlandsche product, den turf, werkt.

Zoo zulks het geval is, dan is het meer dan tijd, dat daartegen maatregelen genomen worden.

De turf-exploitatie wordt, door het heffen van belastingen, achteruit gezet en door de sluikerij van den accijns op de steenkolen tot niets gebragt.

Het gouvernement handelt in dezen niet billijk; de weigering bekroont die onbillijkheid, omdat de groote handel te veel gerepresenteerd is en zich om den nederigen veenman niet bekreunt.

De toestand van den veenman is ellendig, en, als een gevolg, die van den binnenlandschen schipper ook, die voor een groot deel zijn bestaan in den turfverveer vindt.

Duizenden van ingezetenen vonden in de veenderijen werk en brood, maar nu, door het laten voortgaan van den sluikhandel in steenkolen, en het terugzetten van den Nederlandschen turf, kwijnen duizende buitengezetenen in dezelve rijst de vraag op, of dat het loon der trouwe is? of hun belang minder consideratie verdient, dan dat der belgische kolenmijnen? Ten tijde van het veroveringde koningrijk vonden zij, omdat de belgische brandstoffen, gunsten begeerden en genoten, bescherming. Nu is den vervoener die voorspraak, die steun ontvallen, en daardoor tevens het voordeel zijner nijverheid.

Het gouvernement moet partij kiezen, den groot-handel begunstigen, maar ook de welvaart van binnenlandschen oorsprong niet te gronde rigten. Het ware te wenschen, dat de voorstanders van den handel het belang beseften, dat hun de noeste, vlijtige veenman behoort in te bossemen. De arm van de arbeidende klassen vormt, in geval van nood, de massale kracht tot verdediging van het vaderland, maar wordt daartoe niet uitgestrekt, zoo hij zijne belangen ziet verwaarloozen; er kunnen herinneringen worden geboren, begunstigen uitgelokt, die voor het nationaal bestaan slechte gevolgen kunnen hebben en aan wien zoude zulks te wijten zijn? Aan een kwalijk begrepen belang voor de schatkist, die door de middelen tot aanvulling uitteert, daar er geen volk bestaat, dat lasten dragen kan, zoo het zich niet gelijktijdig de middelen verschaffen kan, om die lasten te voldoen. Mogt dit begrepen worden, mogt onze geëerbiedigde Koning een onderzoek gelasten naar de werking der wetten op de brandstoffen: dan bestaat er geen twijfel, of Z. M. zoude andere middelen voorstellen.

Een predikant, in eene kleine Hervormde Gemeente van ons Vaderland, voelt zich gedrongen, door deze, zich tot zijne land- en geloofsgenooten te wenden, en hunne liefdehulp bescheiden in te roepen ten behoeve van een eerlijk doch ongelukkig huisgezin. Er bevindt zich in zijne gemeente een man en vrouw met *zeven* kinderen, van welke het oudste naauwlijks 12 jaren bereikt heeft. Tegenheden, die elkander afwisselend volgden, ontnamen hun hunne bezittingen. Eene zwakke woning was het eenig eigendom, dat hun nog overig bleef: en nu is ook deze, door den storm van 29. jl. omvergeworpen en vernield! — Hoe beklagenswaardig hun toestand is, zal elk medelijdend hart licht gevoelen. In hunne hulpbehoevende omstandigheden is hun vertrouwen gevestigd op het mededoogen en de bekende liefdadigheid hunner landgenooten, opdat zij daardoor mogen worden in staat gesteld tot opbouw van een woonverblijf tegen den naderende winter.

De Uitgever dezer Courant zal zich gaarne belasten met den ontvangst en overmaking der gelden; terwijl zelfs de geringste bijdrage dankbaar zal worden aangenomen.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 6 Dec. 5 Ell. 5 Palm. 5 Duim; gewassen 11 Duim; gevallen 0 D.
Den 7 Dec. 5 Ell. 4 Palm. 5 Duim; gewassen 10 Duim; gevallen 0 D.

Heden ontsliep, in den ouderdom van 54 jaren, den Wel Eerwaarde zeer Gelearde Heer ALBERTUS DIRK FRANCKEN WIJNGAARDT, Med. Doct. en Predikant, in welke laatste betrekking hij 32 jaren als waardig leeraar der Hervormde Gemeente alhier was werkzaam geweest. — Zijn dood zal door allen, die verlichting en beschaving op prijs stellen, diep betreurd worden.

VAASSEN,
den 2den December 1836. *Eenige kennisgeving.*

Na eene vijfjarige zinkkaling aan eene lighaamszwaal, bezweken heden morgen zacht, en zoo ik hoop zalig, mijne geliefde moeder JOHANNE MARIE BANK, Weduwe S. FURSTENBURG, in den gezegenden ouderdom van ruim 84 jaren.

HATTEM,
den 2den December 1836. S. FURSTENBURG.

Dienende deze voor eenige kennisgeving aan vrienden en bekenden.

† § † De TOESLAG VAN DE HUIZEN, *in de* † § *Ruiterstraat* te *Arnhem*, voormaals behoord hebbende tot † † de Commanderie van ST. JAN, mitsgaders van eenige perceelen GROND, achter die huizen en aan het St. Janskerkplein gelegen, waarentrent ten secretarie der stad *Arnhem*, alsmede ten kantore van den Notaris Mr. *G. VAN ECK* aldaar, inlichting kan verkregen worden, zal ten Raadhuize dier stad plaats hebben op Dingsdag den 13den December aanstaande, des morgens ten 10 ure.

---

† § † Ten overstaan van den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, zullen op *Woensdagen den 14 en 28 December* † § † *1836*, telkens des voormiddags om 10 ure, ten huize van *Mej. de Wed. D. HEIJDEMAN*, in het *Hof Gelria*, binnen *Doesborgh*, bij inzet en toeslag, publiek geveild en verkocht worden:

1o. De geregte helft in een BOEREN-ERVE, genaamd *Klein Kemnade* onder *Wehl*, met BOUW-, WEIDE-, BOSCH- en VELDGRONDEN; voor het geheel groot ongeveer 46½ Bunders.

2o. [illegible] onder *Drempt*, te zamen groot ongeveer 3 Bunders.

3o. Drie AKKERMAALS-BOSCHJES, mede onder *Drempt*, zamen groot ongeveer 2 Bunders.

4o. Eene KATERSTEDE *het Steedje* genaamd, onder *Lathum*.

5o. Een HUIS en ERVE, met TUINTJE, binnen *Doesborgh*, aan de Meipoortstraat, gemerkt wijk B. No. 240.

6o. Een dito HUIS en ERVE, met TUINTJE, aldaar aan de verbrande of bergstraat, en uitkomende aan den stads wal, gemerkt wijk B. No. 212.

7o. Een MOESTUIN, met een TUINHUISJE, even buiten die stad, nabij het Molenveld.

Alles breeder bij biljetten omschreven, terwijl nadere opgaven omtrent de conditien te bekomen zijn, ten kantore van bovengenoemden Notaris. *Brieven franco.*

---

† § † De Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, zal aldaar, † † ten huize van den Koffijhuishouder † § *KLAASEN*, op *Donderdagen* den 15den en 22sten December 1836, des avonds ten 7 ure, bij inzet en toeslag, veilen en verkoopen:

Een voor weinige jaren geheel vernieuwd, ruim en gemakkelijk ingerigt, hecht en sterk HUIS, met een bezolderd en bevloerd ACHTERHUIS, waarin STALLING voor 4 *Paarden* en 18 *Runderen*; een daarnaaststaande TABAKS-PAKHUIS, een SCHUURBERG, een HOOIBERG, met ERVE en TUIN daarachter, groot 23 Roeden en 10 Ellen, staande en gelegen binnen *Nijkerk* aan de Veenestraat;

voorts onder Nijkerk:

Een perceel VEENLAND, groot circa 1 Bunder;

Acht perceelen BOUWLAND, te zamen groot ruim 12 Bunders,

En *twee* perceelen BOSCHGROND, te zamen groot ruim 2½ bunder; bij elkander gelegen op Slegtenhorst;

en onder Putten:

Een perceel HOOI- en WEILAND, de *Geldzaaijer*, groot 3 Bunders en 75 Roeden; gelegen aan den zeedijk.

Eene HOFSTEDE de *Hondskamp*, met 6 Bunders en 16 Roeden TABAKS-, BOUW en WEIDELAND, gelegen in *Diermen*;

En een voor f 10 's jaars in erfpacht uitgegeven GROND STUK, *Postkamp*, gelegen in de buurschap *Hoef*.

Alles bij Biljetten breeder omschreven.

Nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar ten Kantore van gezegden Notaris *COLENBRANDER*, mits brieven vrachtvrij.

---

† § † Wordt geadverteerd, dat op het aan Zijne Majesteit den † † Koning gepresenteerd request van *THEODORUS JOHANNES VAN EIJSDEN*, Zaakwaarnemer te *Zutphen*, verzoekende *Surseance van betaling, procedures en executien*, voor den tijd van twaalf maanden, welk request door Zijne Majesteit was gerenvoieerd aan Zijne Excellentie den Minister van Justitie en door dezen gesteld in handen van de derde Civile Kamer aan het Hoofgeregtshof te *'s Gravenhage*, hetzelve Hof, bij appointement in dato 2 December 1836, alvorens aan zijne Majesteit te dienen van hetgeen, in consideratien en advis, den requirant benevens alle zijne Crediteuren heeft geordonneerd te compareren, op Vrijdag den 13den Januarij 1837, voor de Heeren en Mr. *GEVERS* en *WELDEREN BARON RENGERS*, Raden in dit Hove, als Commissarissen, die hun zullen hooren en den Boedel zullen doen; met bijvoeging, dat, in het zij dezelve Crediteuren compareren, dan niet, door het Hof zal worden gedisponeerd, zoo als bevonden zal worden te behooren; en voorts, dat aan den Requirant, hangende de deliberatien van zijne Majesteit, is verleend provisioneel Surseance van betaling en van alle regterlijke vervolgingen.

Het request, appointement, balance en bijlagen, zullen intusschen ter visie liggen in *'s Gravenhage* ten kantore van Mr. *GERRIT VAN DER JAGT*, Procureur bij welgemelden Hove, wonende op de Stille Veerkade, mitsgaders kopielijk ten kantore van Mr. *JOHANNES LEONARD STEENLACK*, Procureur te *Zuthen*.

Zutphen, den 4den December 1836. J. L. STEENLACK.

---

† § † TE KOOP: 60000 beste welig gegroeide jonge † † EIKEN-STIKKEN, staande bij *Zevenaar*, aan den *Tatelaar*.

Te bevragen bij den Heer *VAN NISPEN*, van *Sevenaar*, en bij *W. RADEMAKER*, waardsman op de *Wehlsche heide*.

---

† § † De tegen den 17den December in het Gemeente-huis, te § § *Apeldoorn*, geannonceerde VERKOOP VAN † † BOOMEN, in KERMAAS-HOUT, uit het *Hoogzoerensche Bosch*, is verschoven tot en zal als nu aldaar plaats hebben op den 28sten Dezelfde aanstaande, des morgens te 10 ure. — De veiling zal neuren en zich bevatten eene menigte extra zware opgaande EIKEN- en BEUKEN BOOMEN, zoo in het *Hoogzoerensche Bosch* als in het *Park*, *het Loo*, door den jongsten storm losgerukt, en waaronder er zich bevinden, die geschikt zijn voor MOLENASSEN en ander zwaar Timmerhout.

---

† † † NIEUW ASSORTIMENT, *zoogenaamde* † † WINTER-GOEDEREN van MANUFACTUREN, MODE-ARTIKELEN en fijne MODEHOEDEN, voor heeren, bij *LOUIS ISIDOR*, hoek van de Bakker- en Broederenstraat, No. 116 te *Arnhem*.

MANUFACTUREN:

KATOENEN, Zwitsersche en Engelsche, in alle kwaliteiten.
MERINOS en THIBETS, gebrocheerd, gedrukt en effen.
CAMBRIGES en PRINTES.
BONTEN, tot Boezelaars, etc. etc.

MODE-ARTIKELEN:

Oost Indische FAÇONNEERZEN.
Zijden FOULARDS, Oost Indische, Engelsche en Duitsche, naar de nieuwste desseins, voor heeren *Zakdoeken*, *Tabberden* en *Fichus*.
HALSDOEKEN, zijden, katoenen en andere.
COLS, satijnen, zijden, fluweelen, *Crenolinen*, wille geëmaleerde en andere stoffen, naar de nieuwste modellen.
HANDSCHOENEN, *glacé*, in alle kwaliteiten, Castor, zijden, Berlijner garen en andere soorten van LINTEN voor garnituren, satijnen, gazen, taffen, CORNET- en ONDERMUTSEN, gegarneerd en ongegarneerd, als ook NEGLIGÉMUTSEN.
HALVE MUTSJES, met bloemen en met linten.
Groote omslagdoeken, zijden, thibets, en wollen schotsche geruiten.
Afgepaste echte Chineesche bewerkte Balkleeden, zijden stoffen, als *gros de Naples*, taffe, *Florence* in alle kleuren.
Voiles in alle kleuren en in het gaas.
Redicules, zijden, fluweelen en thibets.
Kanten en Neiges in alle prijzen.
Tule aan het stuk, plooi en gefestoneerde.
Kragen en boorden, Zwitsersche en Brusselsche in alle kwaliteiten.
Geborduurde Zakdoeken en Stroken; baptist en neteldoek.
Heeren Hoeden; castoren, zijden op vilt, en zijden op spaan: alle naar den laatsten smaak.
En verscheidene andere goederen meer. — Hij beveelt zich zeer in de gunst van het geëerde publiek, en belooft zich dezelve, door eene solide en civiele bediening, te zullen waardig maken.

*** Bij den Boekhandelaar *J. F. SCHLEIJER*, te *Amsterdam*, zijn uitgegeven de navolgende NIEUWE BOEKWERKEN:

I. F. VAN DER BRUGGEN Cz. (*Hoogleeraar te Amsterdam.*) Aanteekeningen over de *Scarlatina*, van Dr. J. A. WENDT, (*Hoogleeraar te Breslau*, gestaafd getoetst aan eigene ervaring. f 1.50

II. G. VAN LENNEP COSTER, (*Kapitein-Luitenant ter Zee.*) Herinneringen mijner Reizen, naar onderscheidene Werelddeelen; 2 deelen kompleet, met Platen en Vignet. f 5.10

Met den meesten lof hebben onze Vaderlandsche Tijdschriften over dit werk verslag gedaan.

III. J. F. COOPER, de Roode Zeeroover, 3 Vol. kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet. f 7.50

Ook van dezen Roman van den beroemden Schrijver is door de bovengenoemde Tijdschriften de meest gunstige melding gemaakt.

IV. A. KUYPER, (*Predikant te St. Pancras*). *De stipte en Letterlijke vervulling der Bijbelsche Profetien*, opgehelderd door de Geschiedenis der Joden, en de ontdekkingen van Nieuwere Reizigers, en aangevoerd als een bewijs van de waarheid der Christelijke Godsdienst. Naar den *dertienden druk* uit het Engelsch, 3 deelen kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet. f 6.90

Ten bewijze van de hooge waarde dezes werks, verdient gemeld te worden, dat er niet alleen van het oorspronkelijke in zeer korten tijd *dertien drukken* zijn in het licht verschenen, maar dat ook bovendien gedeelten van hetzelve, zelfs op kosten van bijzondere Personen, zijn gedrukt, en benevens in het *Engelsch*, *Fransch* en *Hoogduitsch*, ook zelfs in het *Spaansch* en *Nieuw-Grieksch* zijn uitgegeven, terwijl van een dezer gedeelten in *Engeland*, zeer kort na de uitgave, reeds *twintig duizend* exemplaren verkocht waren.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.